

Előfizetési díj:
 Vidékre postán vagy helyben házhoz
 hordva:
 Egy évre . . . . . 20.—
 Fél évre . . . . . 10.—
 Negyed évre . . . . . 5.—
 Egy órára 1.80

Egy szám 10 krajczár.

Hirdetési díj: 8 hasábos petitor egy-
 szeri hirdetésre 12 kr., többször 14 kr.
 Bélyeg díj minden hirdetésért kü-
 lönt 30 kr.
 Nyilatkoz: 6 hasábos sor 30 krajczár.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
 Budapest IV. megyeháztér 9. sz.
 hová a lap szellemi részét illető minden
 közlemény küldendő, — A külföldieknek
 csak bérmentesen fogadtatnak el.
 Kéziratok csak rendkívüli esetben kül-
 detnek vissza.

Kiadó-hivatal:
 Budapest IV. megyeháztér 9. sz.
 Vodianer F. nyomdájában.

Azon tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése a múlt hó végével lejárt, kérjük előfizetésük mielőbb megújítására, hogy a lap szétküldésében fenakadás ne történjék.

Előfizetési feltételek
 Egész évre . . . . . 20 frt. — kr.
 Fél évre . . . . . 10 frt. — kr.
 Negyed évre . . . . . 5 frt. — kr.
 Egy órára . . . . . 1 frt. 80 kr.

Az előfizetési pénzek és utalványok az „Egyetértés” kiadó hivatalának Vodianer nyomda megyeház-tér 9. szám alá küldendők.

Tessék válaszítani.

Éber nyugaltsággal lesi a közvélemény a bécsi tárgyalások eredményét. Majdnem oly izgatottan, mint az apostolok a szentlelek eljövetele. Pedig voltaképpen nem a pünkösdi ünnepe közeleg a keresztény világra, midőn tízes nyelvek alakjában szállt a meggyőződést szét-hintő oserő a tanítványokra, hanem a szenvedés nagy hete, és a husvétii ciklik történelmi eseményének évfordulója rázza a napptári év kilincsét.

„A sebesen zugó szelnek zendülése”, mely az apostolok eszekegedetnek a szentlelek rugékon mozgását kölcsönözte: hiányzik ugyan a nemzet felrészadásához, de azért az állapotok annyira túlérték a tarthatóság, hogy minden kísérlet, nemzetünk fáján tartani el-férgesült gyümölcsöt, a katastrofa felé terelést elvetni mivel-tétel azonos. A politikai eszély-fitogatás és a csinált raffineria mindenik a maga módja szerint, megteheti ravasz számításait a jövő iránt, mindazonáltal annak igazságát, melyek nélkül a politika, bármily okosnak tetszelegjék is, és a nemzet léte, bármennyire affectálja is az életképeséget: merőben a hiúságok hiszása, és minden csak csupa hiúság. Amolyan halálfió, melynek vigyorgása, Montesquieu szerint, az ényezet emlékezteté-sével neveti az élők. Élet-e az, van-e egyáltalán joga az élthez, a mi csak a feloszlat vigyorgásával borzasztja az élők, s nem bír egy vonással se annak, mi nélkül pusztá haláló a lét, és szibbasztó agyrem a politizálás? Bizony nem!

Önállóság nélkül galvanicus rángatózás az élet, akár a magán ember körében, akár a polgárok államára egyesült társaságánál. Ez az, a mi mindent pótol, s a mit nem pótolhat semmi. Hozhatnak Bécsből szappanbuborék gyánant csillogóvát fűt engedményeket, melyek szírvány pompával tükörödnék vissza a napsugár által himezett paloták; hozhatnak szép husvétii piros tojást, melyek he-jából Pandora szelencéje pattan fel új izévre okádni romlását telített bensejét: ha önállóságnak tnyleg nem szerzik meg a pénz- és közgazdaság terén, Magyarország képe megmarad egy vigyorgó halálfió, mely az ényezet emlékeztetésével neveti az élők.

Nem a phantasia játéka, nem a tulász méréssége: a tapasztalás és számítás szől le kihívó riódségében e képről. Tíz „lannec terribile”-féle időszak, bellázás és küllhóbar nélkül, a szenvedés és nyomor égbekialtó litá-niájával, talán csak unig elég volt tapasztalásnak, hogy a félegedmények rendszere hova sodorja nemzetünk összes érdekeit, ha legfőbb joga ónsorsát kovácsolni idegenek eszköze marad a szolgaság megteremtésének előkészítő munkájához. Tíz éven át, matematikailag igazolt való, tényekkel megvilágított igazság, hogy a kiegyezés mindenek fölött a közgazdasági és pénzügyi veszélyek teszik elviselhetetlenné. A kiegyezésből származó politikai hátrányok inkább eszembellek, lesz és van ki ezekért is tud lelkesedni, de a közgazdasági és pénzügyi hátrányok felnyitott azok szemhályogát is, a kik váltokban és pénzben számítják valamely szerződés értékét.

„A modern államok — mondja Bluntschli — a vasutak és távúvok mai korszakában inkább nemzetgazdasági, mint jogi szabályok által kormányoztatnak.” Jól mondja, mert helyzetünkben is a legelőtér kérdés, van-e remény rá, hogy Magyarország a „vámszövet-ség áldása mellett, még az adórész görőzere való berendezése dacára is, elviselheti a ter-heket, melyek e viszonyból államéletére nehezdednek? Nem és ezerszer nem!

Hiszen nem néhány év óta tanuja az ország a gyakorlati kísérleteknek és pro-grammszerű tervezeteknek. A kinnal ha-táros, a gyöngesség és képtelenséggel azonos kormányfőinknek kapkodása és elmerülése a pénzügyi számítások örvényében. A kölcsönökkel kontárkodó Kerkápolyt követő az áldozatkészre számító Ghyezy, Ghyezyt a kölcsönök, pénztári műveletek és adók za-varóságban vesztelő Szell: a biztosíték mégis egyre késik, a deficit, mint az esti árnyék iszonyuakat terpeszkedik, „Post equitem sedet arca cura”. Eddig a természet volt bűnbakul felállítva a pénzügyi hiányokért, és minden pénzügyér első beköszöntőjében az ég termelő kegyét állítja be maga helyett legesleg-

főbb finanszminiszterül. De az ég nagyon mos-toha, szinte érezetni akarja, hogy a ki ma-gan nem segít, nem érdemi, hogy segítsék.

Számtalanig igazolt, a tények által meg-cézafolatlanul felszínre dobott való, hogy külön vámterület nélkül semmiféle finanszbióleség nem képes helyreállítani az egyensúlyt. Vagy ha igen, a mint a naptagadók állítják, miért nem látjuk módját a csodátozó kéznek; hon-n az izesztő tény, hogy 21 millióra előirány-zott deficitjük 35 millióra gömbölyödött? Ha van mód a segélyre, és büvészi erő az agyuk-ban: hadd lássuk az igéző hatalmat, mely pénzügyi és gazdasági önállóság nélkül is el-tüntet a föld színéről a deficitet. Elég volt a csalás mutatónyáibaól, midőn a valót eltakar-va kisebb számításokra alapítják csődre nehez-kező politikájukat: lássuk már egyszer a tiszta műtétet, lehetséges-e a mostani rendszer mellet-t a jelen évnél 24—30 milliónyi ismét teljes bizonyossággal bekövetkező deficitjét, eltűn-tetni, mégha egy-két legfőbb öt milliót siker-ül is logyasztási adók címén kikünyorálni. Talán csak nem rézbőrű őshindu Szell Ká-mán ur, tud alkalmasint tíz ujjánál tovább kivonni és összeadni, s így valószínűleg azt is kiszámít-hatja elvtársainak szédülékeny fejű csoportjá-val, hogy ötöt a 24—30 ból lehetetlen ugy kivonni, hogy több ne maradjon, mint a sem mi. Az, a mi marad, már aztán csakugyan számtani bizonyossággal semmisíti meg azon reménykedést, mely a fúsió létrejöveteleiben azon elvet dövézölte, hogy a jelen állapot is lehetséges pénzügyeinket rendezni.

Rendezni? E szó nagyon tág fogalom és Varsóban is rend uralkodott, midőn költök az életet. Financziális rendezés lehet az is, ha mindenkinek dobra itik magán vagyont, s ennek árán tartják fen a szívelves viszonyt Ausztriával. A Tisza-Szell kabinet politikája torony irányban halad e céd felé. S annyit ta-gadhatlan, hogy ez az egyetlen mód, mely a közös vámterület fenntartása mellett követhető. Kár, hogy végtelenig ép ugy nem lehet folytatni, a mily kevésbé alkalmas arra, hogy defi-citit osszlasson a koldusbotra juttatott adófe-tők verejtékén.

Az önálló vámterület oly kiáltó szükség Magyarország mai viszonyai között akár csak a betevő falat kenyér. Különösen két szempont-ból alig lehet eléggé megbecsülni fontosságát. Pro primo, mert egyedül eszköz a kórságos deficitzek megszüntetésére; pro secundo, mert nélküle lehetetlen a fejlődés a közgazdaság bármely ágában.

Vegyük elsőrendű fontosságát a deficit-törítés szükségét szempontjából, mely elnyel-és fenyegeti Magyarországot ugy, a mint van, közügyestől, félalkotmányostól, szöröstől-hó-róstól, mindenesem. Hozzászóltak a kérdés e részéhez számosan. A világságot tagadó vakandermézet nem zárta meg, nem ér-velte agyon, ki sem zökenthető számításai-ból, csak káromolta. Nem az ő kedvéért, hanem a hazáját a hatalomnál jobban szerető polgárok kedvéért, ez ügyben oly magyar ál-lamférfiunk magán használatra szánt levelé-ből, kinek tekintélye és nagysága előtt meg-hajlik az ország minden becsületadó polgára pártkülönbség nélkül. Boecánatot kell kőrnünk az indiscretióért, mind nagy hazánkfájtól, mind Simonyi Ernő irtó, de a dolog annyira kör-méret égett ez árva nemzetnek, a legfőbb apró engedmények árán köntendő alku; oly annyira megbeszélendő teszi az ügyet, hogy a döntő pillanatok előtt hazafias kötelessé-günk ké vált a közvélemény felett gyakorolt tekintélyének latba vetésével erősíteni helyes álláspontunknak gyöngé szavát.

A magánlevél erre vonatkozó része így hangzik:

„Mert engedje Ön megjegyzem, na-gyon alant becsüli Ön a kiálto vámvonalon finansziális eredményét, midőn azt csak 10—12 millió jövedelem-szaporodásra teszi.

Tessék csak meggondolni, hogy közös vámterület mellett, akár védvámrendszeri, akár szabadkereskedelmi (a mi vámentes-séget teljesen nem involvál) alapon szabá-lyoztatának a vám-arifák az ausztriaival egész kereskedelmi forgalom abszolte semmi vámjövedelmet nem ad, ép úgy, mint nem ad vámjövedelmet a Pest és Nógrádmegye közti forgalom.

Ez finansziális szempontból (más tekintetekről nem is szólva) a vámter-ületi összeolvadásnak legsúlyosabb oldala, meg a fogyasztási adó borzasztóságainál is súlyo-sabb, egyszerűsmond olyan baj, a melyen a közös vámterület feltartása mellett segíteni absolute lehetetlenség.

Igaz, hogy nem levén vámozási con-trolle alatt a forgalom, nem lehet precise tudni, hogy az mennyire megyen. De még is vannak némely adatok, melyek az embert tájékoztatják. Ilyenek a vasuti s gőzhajó-zási adatok — nem comple a kép, melyet adnak, távolról sem az, mert a limitrophe vidékek forgalma nincs benne, de mégis kép. Én ezen adatok nyomán a Magyarország s

Ausztria közti kereskedelmi forgalmat 500 millió forintra számítottam.

Ha az én kisebb számításom mellett maradunk is, amny minden esetre bizonyos, hogy ez maga többet tesz, mint az egész többi külföldi kereskedés.

És ez semmi vámjövedelmet nem ad a magyar kincstárba, s közös vámterület mel-tett nem is adhat egy krajczárt sem.

Szörnyűség ez!
 No már az igaz, hogy egyes árucik-kekre nézve a vámnak mindenesetre külön-böznök kellene. Lennének oly export söt im-port cikkek is, melyek vámentességét igé-nyelnének; ellenben lennének mások, melyek az átlag vámnál jóval nagyobb fizetnének, mégha az ipar védelméül abstractálva (mit pedig tenni oktalanság volna) pusztán fis-cálitási alapon indulunk.

Vegyük az átlagot csak 5 százalóra s a vámjövedelem legalább 25. (6%-kal hitelleg 30, 8%-kal meglehet 40 millió) lenne.

Sz ez tiszta jövedelem-szaporodás lenne. Meria mit most hadnk a közös vámközl in computa kap, az a külföldi kereskedés-ből külön vámterület mellett is megkapnd. Sőt alkalmasint többet, mert saját érdekei, s nem osztrák érdekek szempontjából szabályo-zók vántarifáinkat.

Tehát „servus deficitus”

Ez az 5% átlag pedig teljességgel nem sok pusztán ficsálitási természetű, még csak nem is védvám. Angliának finansziái, a mint tudja ön ugyancsak nem olyan nyomoru-tak, mint a miénk, gyakran nem abban törik fejüket, hogy mire vessenek vámot, ha-nem abban, hogy miről vegyék le; mégis azon 21 millió font sterling, melyet szabad kereskedési elv alapján vámul bevess-nék, összes kereskedelmi forgalmuknak (550 millió font sterling) igen kevés hídán 4%-ját teszi. — Franciaországban szintugy (627 millió forgalom 244 millió vámj.) Ellenben az angol colonialis birtokokban például Ca-nadában a vámjövedelm 11.842.000 dollár vámj.) Az Egyesült amerikai Államokban pedig (itt már védvám alapján) a vámjövedelem a forgalmi értéknek közel 20%-ját teszi (1044 millió dollár forgalom, 206% millió dollár vámj.)

Az gondolom tehát, hogy bizony nem túlságosan számított, midőn 5% átlagról szólok.

Mégis servus deficitus!
 Nincs más módja a finansziális bajok-ból menekedésnek. Ez az egyedüli. — Ha nem ez, hát banqueroute.”

Ime édes magyarom előttem, a helyzet képe a maga valóságában, és számtani bizonyossá-gában. Nemzeted legnagyobb fia állítja előd, kinek 67-től minden szava a legutolsó betű-izig betjedesedett. Válaszsz tehát még egyszer és utoljára: külön vámterület-e, vagy ban-queroute, élet-e vagy halál?

Verhovay Gyula.

Az osztrák és magyar kormányok közti bécsben folyó kereskedelem-politikai tárgyalá-sokról a következő levelet veszi a „P. Napló”: A hi-valóság látogatások és bemutatások után ma délben kezdett meg az osztrák és magyar miniszterek között a tárgyalások. Nem szólltak e tárgyalások érdemleges folyamáról, mert azt meg a titok fátyola borítja s így legelőbb csak talál gátásokba bocsát-kozhatnám. Mindemellett nem tettelem, hogy egy adatot föl ne említse, mely több tekintetben való-szint. Ez adat a tárgyalásokban követelt eljárás módra, s főleg az osztrák kormány részéről ez irány-ban elfoglalt álláspontot vonatkozik. — Az osztrák kormány azon nézetben van, hogy a fűgőben levő kérdések közül mindenekelőtt a vámjövedelem ki-egyelmezése a legfontosabb. A vámjövedelem ki-egyelmezése a legfontosabb. A vámjövedelem ki-egyelmezése a legfontosabb. A vámjövedelem ki-egyelmezése a legfontosabb.

Az osztrák és magyar kormányok közti bécsben folyó kereskedelem-politikai tárgyalá-sokról a következő levelet veszi a „P. Napló”: A hi-valóság látogatások és bemutatások után ma délben kezdett meg az osztrák és magyar miniszterek között a tárgyalások. Nem szólltak e tárgyalások érdemleges folyamáról, mert azt meg a titok fátyola borítja s így legelőbb csak talál gátásokba bocsát-kozhatnám. Mindemellett nem tettelem, hogy egy adatot föl ne említse, mely több tekintetben való-szint. Ez adat a tárgyalásokban követelt eljárás módra, s főleg az osztrák kormány részéről ez irány-ban elfoglalt álláspontot vonatkozik. — Az osztrák kormány azon nézetben van, hogy a fűgőben levő kérdések közül mindenekelőtt a vámjövedelem ki-egyelmezése a legfontosabb. A vámjövedelem ki-egyelmezése a legfontosabb. A vámjövedelem ki-egyelmezése a legfontosabb.

Zágrábról írják a „B. Corr.”-nek, hogy a magyar miniszterek Bécsben léte alatt a határo-vidéki vasut kérdését is tárgyalni fogják. Mol-lidári tábornok ez ügyben legközelebb fel is megy Bécsbe.

A jövő évi közös költségek, melynek előleges összeállítását már jóval elézött el-készült, s a magyar kormánnyal is közöltetett, mint a „N. Hirlap” hallja, körülbelül egy mil-lióval fogja meghaladni a folyó évre megszava-zott összeget, természetesen nem számítva bele az ennél még tetemesen nagyobb póthitel, mely a bosniai menekültek ellátásának rendkívüli szükség-ségében találja föl indoklását. Ha van is kilátás arra, írja nevezett lap, hogy a magyar és osztrák kor-mánynak s a delegációknak sikerülend a közös költségek kiküszöbölni egészen vagy legna-gyobb részében a fenne említették többletet: ille-tékes Bécsben a közös költségnek a folyó évre meg-

állapítottánál lejjebb szállítása iránt a fenforgó vi-szonyok közt mi reményt sem táplálnak.

Erre az izgató meg a „P. Lloyd”, hogy még ez eredmény elére is nagy megerőltetésbe fog kerülni a magyar kormány; mert a mennyire mi tudjuk, a közös hadügyminiszterem a múlt év-hez képest nem egy, de több millióval többet fog követelni. Reméljük azonban, hogy a dolog csak a követelésnél fog maradni.

Budapest, április 1.

„Rosz szav Dániában” ezt látszik bi-zyonítani a kormányparti sajtónak a bécsi alkudo-zásokkal szemben kifejezett hangulata. Az a sajtó, mely a hitében erős, jogaira feltékeny nemzeti köz-veléményt nyolcz éven át megvesztegetni iparko-dott, mely a nemzetet még ma is el akarja hitetni, hogy az 1867-iki egyezményen kívül Magyaror-szágra nézve nincs idővesség, mely Magyarországot 8 éven át arra ösztönözte, hogy jogait, jövedelmét, nemzeti létét és államiságát ossza meg Ausztriával, és ossza meg ugy, hogy Ausztriát legyen a haszon, Magyarország a teher, ma midőn oly fontos köz-gazdasági kérdések megoldása iránt a magyar kormányfőriák Bécsben alkalduznak, ez a sajtó nyom-ott, kétségbeesett kedélyű.

Nincs lite, nem bizik a jövőben, a közönség-gel pedig érezeti, hogy hiába remél. Ezen hangon beszél többi között az „Ellenőr” is, midőn a bécsi tárgyalásokról írva bevallja, „hogy szorult kebellet néz a jövő elé”, majd „nehéz napokat” emleget. Eddig pillent e sajtó, és türe az osztrák sajtó tá-madást és szem elől tévezést költelenségét, most pedig midőn az aktió a kormányok részéről meg-indult, a helyett, hogy a nemzet kívánságát tol-mácsolná és támogatná, beszél közös vámterületről.

Csak az a szerencse, hogy midőn az „Ellenőr” ezeket írja: nem a nemzeti egészséges közvélemény, hanem a Csernatony-chique romlott megmetyévezett politikai hangulatának ad kifejezést. Annak a han-gulatnak, mely minthogy saját maga megtagadta elveit, nem mer és nem tud mozdulni, azt szeretné, hogy az ország is nyugodjék és gyáván, hitványan vessen magát alá mindennek, a mit Bécsben akar-nak. S bár az anyagi jólét az ország jövője van kérdésben; bár tudja, hogy az alkudozások az élet és halál magvát hordják magukban, a helyett, hogy az ország közvéleményét hangulatának kifejezést adna, — nyug. És e „nehéz napokban” abból akar meg-nyugvást meríteni, hogy a magyar sajtó Ausztriával szemben kevesebbet kívánt, mint a mennyit jogosa-nk és méltányosnak tartott, nem nem tévezette soha szem elől azon kötelezettségeket, melyeket a mon-archia érdekközössége eléje szab.

Adig tehát még igéni kellett, míg a kor-mány kölcsönait adóemléseit kellett védelmezni, meggett mindent a kormányparti sajtó, hogy a köz-veléményt megvesztegetve rá erőszakolja az or-szágra, hogy mindezen teheremlések szükségese-gék, hogy enélkül nincs jövő. Ma pedig midőn az aktió terére kellene lépni és oda terekedni, hogy kiástatassék azon forrás, melyből az ország romlott anyagi helyzetét némileg javítani lehet, már most, az alkudozások kezdetén kétségbe esett savanyu arcot vág, ellágyul, mintha a nemzet koldulna, pe-dig igen jól tudja, hogy itt az ország egy hajszállal sem akar többet miut a mennyit az óvé.

Az „Ellenőr” mai cikke a függőben levő közgazdasági kérdések megoldásáról szólva, az osztrák sajtó magatartását Magyarországgal szemben, eképp jellemzi:

„Az ausztrai sajtó volt az, mely a persónál unio s a végleges elszakadás nevelésére remélt ellenünk hánytorgatva fölülte. Ugyanaz, mely ma már a külön vámterület eszmé-jét is a monarchia feltartoztatatlant elbomlásának hirdeti. A hang köze-közbe változott; majd szelid csabító dallamot zengett, majd a vihar pusztító bömbölését erőlködött tá-nozni. Egyben azonban folyton hű maradt magához. Színtelt volt mindig. Számtalgy avasság márm. szánandó ágszkodás holnap. Az ezernyi változatokban dudáló modulációk közt hol erősebben, hol gyöngében, de mindig kivehetőleg hang-zott a refrain: Magyarország gazdasági tekintetben még mint dig Ausztria tartományja, gyarmata. Az önálló bankot illuz-rius chimárikál akarták elűzni, a vámszabályok szorvosat megrovóli énszre a quota kvótáns békebevezetését fellet-tek számkömben, kifejezett adatunkra soha sem volt egrene valásuk. Rágalmatuk vagy hallgatuk. Pirulás nélkül hir-dettek, hogy ók a vesztések Pokoli zajt ütöttek, hogy ók ez-zel szembe nem érhetik. És ma édes-ben hangon azt nyilatkoztak: maradjunk a régnél.”

Az „Ellenőr” tehát elismeri, hogy az osztrák sajtó, a legkiválóbb és legellenesebb módon írt, valahányszor Magyarországot érdekeiről volt szó; de azt ellensúlyozni, mint azt saját maga is bevallja, nem terekedett. — Hagyta a dolgokat fejlődni és támogatta azon irányt, mely a független és önálló közgazdasági politika ellen küzd. És beszél ma is arról, hogy a „végletek házard politikusai nem tud-tak hívókre találni.”

Kérdjük, vajon mikor üzött a magyar napi-sajtó házard közgazdasági politikát? Atalban adta-e csak legkisebb jelet azon politikának, mely a végletekben keres biztosítást. Hisz mi soha több nem követeltünk és nem kívánunk mint saját mindenkül által elismert jogaink érvényesítését. Me-lyik irány az, mely követeléseivel Ausztriával szemben túllépte a jogosság és méltányosság ha-tárát?

Talán az önálló vámterület, föltétlen szilárd hivatást nevezzi az „Ellenőr” házard politikuskoknak? Ha ez tiszta, elítéli az országot mert az egész or-szág ezt kívánja.

Nem ez a házard politika, hanem igenis az, melyet az „Ell.” üz, midőn ugyanazon egy cikkben egy részről azt mondja, hogy „csak bűnös könnyel-műség és szánalomra méltó fűsátság maradtat közönyösen ott, hol a nemzet legszentebb érdekei forognak veszélyben, és beismeri, hogy a bécsi alkudozásokhoz anyagi létünk föltételei fűződnék, másrésről pedig azt mondja: hogy „hozzon számunkra bármint is a jövő, nincs okunk elcsüggedni.”

Jó lesz tehát a kormányparti sajtónak keve-ssebb érezetű, és a helyett, hogy a kétségbeesés hurját czinczogatja, tudtára adni Ausztriának, hogy Magyarországot jogából nem enged. És kijelen-teti, hogy a — pártunk által megindított — önálló vámterület és független jogaink iránti jogos kö-veteléseinket az egész ország támogatja.

— Az igazságügyi bizottság ma d. u. 5 órakor tárgyalás alá vette a váltó tjavas-latra vonatkozó főrendi módosításokat. A tárgyalás különösen a 14. § körül forgott és ott vett élén-kebb folamot. Ezen §-ra nézve t. i. a förendi ház a képviselő ház szerkezetét megelőzően az igazságügyi bizottság eredeti javaslatát fogadta el. — A bizot-tság most előbbi álláspontjától eltérve, a főrendi mó-dosítást mellőzte és visszaváltoztatta a képviselőház által megállapított összevet. — Változtatást tett még a bizottság a 45. és a 98. §-on, melyet eredeti szövegében visszaváltoztalt azon módosítással, hogy a váltógyűzők eddigi hatásköre a közjegyzőkről szóló törvény rendelkezése szerint fenntartott. 106. §-ra nézve a förendi ház módosítása azon megjegyzéssel fogadtatott el, hogy a legközelebbi tozdale alatt mindkét magyar tozdale értendő, kivételven azon pa-piokat, melyek itt forgalommal nem bírnak. Az itt nem említett §-okra tett főrendi módosításokhoz a bizottság hozzájárult.

Az erdélyi és horvátországi esend-ország az „Ell.” értesülése szerint ezúttan a ma-gyar kormány alatt lesz teljesen és véglegesen, még pedig a hovatájdórság alatt a katonai állásra va-natkozó minden szempontból, s a belügyrészt alatt a személy- és vagyonzbiztonság fenntartását czélzó feladatát illetőleg.

Az angol czimbill.

(lk.) Alig lehet megérteni, mi oka, hogy a flegmaticus angolok oly égre kiáltó zúmt talá-nak abban, ha királyonjuk rövid czime egy kis ponttal, alig két szóval meghosszabbítatik. — Mert mi különös is van abban, ha nagy Brita-nia uralkodója felveszi az indiai császári címet, amál is inkább, miután a „Peninsular Company” indiai óriási befolyása átszállott Angliára, s ma Victoria királynő joggal nevez-heti magát India uronőjének.

De az angol a czim felvételeiben is a demokratia megsértését látja, s a konservatív tory-k e lépésében oly ténny hisz felfedezni, mely elég arra, hogy politikai tökért gyártson belőle a whigok számára.

A czimbill, — tagadhatlanul óriási vissza-tetszést szül az angol városoknál, melyek eddig abban bíztak, hogy a felsőlház elvetendi azt, de Disraeli felsőlházi többsége megsemmisítette a whigok reményeit, mert a czimbill a felsőlház-ban is elfogadtatott.

Megkedődték tehát a demonstrációk, s ez angol városok meetingji erőlysen kikelnek az új czim ellen, s az északi kerületek nyilat-kozatait után először a St. George Canal mel-letti gyárvarosok, aztán pedig maga London város meetingje dörszöli a borsot a tory-k orra alá, egy-egy protestatio alakjában.

Az angolok nem elégszenek meg avval, ha a császári cím csak egyedül Indiára ter-jesztetik is ki: fizetek személyven nézik a kon-servativiek működését, minden tettükben a de-mokratia megsértését látják visszatükrözni, sőt az egészsből azt következtetik, hogy a czimbill előterjesztésének más czélja nem volt, mint Disraeli dicsvágyát kielégíteni.

Bizony furesa dolog is az, mikor az ural-kozóknak egy oly czim adatik, mely király-ságán kívül viselhető csak, mely ily formán magával az alkotmányos regimel összetköt-zésbe jó, sőt oly sallangos semmire leszen, melyet a demokratia kell, hogy alapjában el-ítéljen.

S az angolok teszik is ezt, mert az új czimbill ellen nemcsak demonstrálnak, de a mozgalom gyülemler néltő, sőt a kedélyek annyira izgatottak, hogy az új czimrel csök-ken a királyon iránti tisztélet, s alászállott a Disraeli kabinet iránti bizalom.

A császárnői czimmel Indiának császár-sággá kell emelkedni, mely ha tényleg ki nem mondatik is, de nagyon világos, hogy gyarmat-uk többé nem tekinthető, ha mindjárt alkirályi kormányozza is azt. India soha nem követele emancipáltságát, s hosszú idők elmúltattak volna még a nélkül, hogy Indiából csak egy hang is felszólt volna a gyarmatosság ellen. — De ha maga az angol parlament adja meg a kezdeményezést az emancipáltságára, nem lesz csoda, ha ezt majd siettetni fogják. — Pedig Indiát gyarmat minőségéből kivetez-tetni bün volna Angliára nézve, mely ebből óriási oecooniai hasznót számkányol ki ma-gának. A czimbill ugyan még nincs megteve anyyi, hogy Anglia Indiát ne számítssa többé gyarmatának, maga a „császári” czim felvétele sokkal jelentékezebb arra, hogy sem egy-szerre ily gyökeres átalakulásokat eszközöl-hetne, de igen is elég arra, hogy Angliának India iránti tekintélye leebb szállítsassék, s a belügyeket illetőleg az angol parlament, más te-kinetekben pedig a kereskedelmi világ influen-tiája dimiuáltassék. Ez pedig kezdetnek elég nagy lépés.

De a külügyet illetőleg, a császári czim Angliának India iránt eddig némileg megkötött kezeit egyszerre feloldja, s a czimbill midőn a parlamentől elfogadtatik, még nem tekinthető végkép codificálnak, mert az egyesült király-

Civilizáció

